

Regeringskansliet

Er referens/dnr: I2020/03164

i.remissvar@regeringskansliet.se

fredrik.norlund@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Energimarknadsinspektionens rapport Kapacitetsutmaningen i elnäten samt promemorian Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet

Generellt

SKGS tackar för möjligheten att svara på rubricerad remiss. SKGS ställer sig bakom Svenskt Näringslivs svar och vill särskilt belysa nedanstående punkter.

- SKGS vill betona att effektivare och mer förutsägbara tillståndsprocesser är en förutsättning för en elektrifiering av industrin och övriga samhället. Många av de förslag som Ei lyfter fram är helt eller delvis nödvändiga på grund av de långa ledtiderna för att bygga nät. Förslagen ska därför ses som ett komplement till att effektivisera tillståndsprocessen för nätutbyggnad på alla nivåer.
- SKGS är positiva till förslaget om förbättrad planering och koordinering i samband med nätutveckling. Detta behöver dock kompletteras med en process där det tas ett uppifrån-och-ner perspektiv. Det gäller i synnerhet planeringen av utbyggnaden i transmissionsnätet. Med ledtider på 10-15 år går det inte att bygga endast baserat på kända planer.

Sammanfattning

- SKGS är positiva till förslaget om förbättrad planering och koordinering i samband med nätutveckling.
- fokus behöver dock läggas på tillståndsprocesserna för utbyggnad av elnäten på alla nätnivåer.
- SKGS ser det inte nödvändigt att förändra rådande branschpraxis när det gäller köhantering.
- Föreskriften om funktionskrav bör säkerställa att det inte blir praxis att de som kan acceptera lägre funktionskrav får en snabbare anslutning på bekostnad av de som har behov av rådande funktionskrav.
- SKGS stödjer förslaget att effektiviseringskravet som finns i nuvarande elnätsreglering utökas till att omfatta elnätsföretagens samtliga kostnader. Metoden bör dock säkerställa att de mest effektiva nätföretagen får hela tillgodoräkna sig hela sin intäktsram och de mindre effektiva får ett avdrag på sin intäktsram.

SKGS är den råvaruförädlare och elintensiva industrin i Sverige, Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet. Basindustrin står för en viktig del av sysselsättningen i näringslivet i Sverige och industriproduktionen finns framförallt ute i glesbygden, där inte så många andra arbetstillfällen ges. Runt fabrikena finns nätverk av mindre företag för transporter, varor och servicetjänster vilket har stor betydelse för den lokala och regionala tillväxten. Basindustrins roll för Sveriges handelsbalans är betydande och den står för cirka en femtedel av varuexporten. Möjligheten att kunna sälja sina varor till konkurrenskraftiga priser på världsmarknaden är nödvändig för svensk basindustri.

Box 55525, 102 04 Stockholm, Tel. 08-762 79 83, info@skgs.org, www.skgs.org

SKGS vill lämna följande synpunkter

Kapacitetsutmaningen i elnäten

SKGS är positiva till förslaget om förbättrad planering och koordinering i samband med nätutveckling. Förebyggande åtgärder, så som bättre prognoser och planering, är viktiga verktyg för att undvika nya områden med kapacitetsbrist framöver. Ökad grad av transparens och koordinering i planeringen mellan nätföretag och olika aktörer kan bidra till att lyfta kommande utmaningar i elsystemet i tidigt skede. SKGS vill poängtera att även användarsidan bör vara med i samrådsprocessen på ett tidigt skede.

Rapporten presenterar handlingsplan för förbättrade anslutningsprocesser genom förslag om förtydligad anslutningsplikt vid kapacitetsbrist. För att hantera utmaningen på längre sikt ser SKGS att fokus snarare behöver läggas på tillståndprocesserna för utbyggnad av elnäten på alla nätnivåer. SKGS är positiva förslaget att nyanslutning eller höjning av effekt inte får nekas på grund av kapacitetsbrist när det finns samhällsekonomiskt motiverade lösningar än utbyggnad av nätet. I de fall nätföretaget har nekat en anslutning och uppgett bristande kapacitet som anledning, föreslår Ei att elnätsföretagen ska redogöra för vilka åtgärder som skulle krävas för att förstärka nätet. SKGS föreslår även att åtgärderna kompletteras med tidplan för möjligt genomförande.

Ei föreslår en handlingsplan för att förbättra anslutningsprocesserna ytterligare genom att utveckla nätföretagens köhantering. Föreslagen förändring riskerar att större anslutningar skjutas åt sidan när flera små får förtur vilket minskar förutsägbarhet och transparens i anslutningsprocessen. SKGS ser det inte nödvändigt att förändra rådande branschpraxis.

SKGS är positiva till EI:s förslag att ge Svenska Kraftnät i uppdrag att utvärdera och utveckla arbetet med nätplanering, driftplanering och den dagliga driften med syftet att frigöra mer överföringskapacitet till marknaden samt möjliggöra nyanslutningar. Priset på el är en viktig del av företagets totala elkostnader och det av största vikt att denna prissättning är så effektiv som möjligt. Det är därför viktigt att marknaden tilldelas största möjliga kapacitet, givet en säker och stabil drift. Svenskt Näringsliv anser därför att det är viktigt att dessa planer utvärderas på regelbunden basis.

Ei föreslår ett utökat bemyndigande avseende rätten att föreskriva funktionskrav till att omfatta avbrott som överstiger 24 timmar. Förslaget innebär att Ei bör få ökad möjlighet att nyansera kravet genom att definiera undantag och förtydliganden i föreskrift. Föreskriften bör säkerställa att det inte blir praxis att de som kan acceptera lägre funktionskrav får en snabbare anslutning på bekostnad av de som har behov av rådande funktionskrav. SKGS ser att ett undantag från huvudregeln ökar risken att anslutande part tvingas acceptera lägre funktionskrav för att skynda på anslutningsprocessen och en sådan utveckling är inte önskvärd.

Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet

SKGS stödjer förslaget att effektiviseringskravet som finns i nuvarande elnätsreglering utökas till att omfatta elnätsföretagens samtliga kostnader. Det är viktigt att följa upp om ändringen resulterat i önskat resultat och SKGS föreslår att Ei regelbundet följer upp i om de mest kostnadseffektiva lösningarna valts, utöver tillsyn på elnätsföretagets totala kostnad.

I rapporten beskrivs att lagändringen möjliggör en metodik där nätföretagen med högre kostnadseffektivitet än andra jämförbara nätföretag med liknande objektiva förutsättningar får ett lägre effektiviseringskrav. Effektiviseringsviljan hos nätföretagen kan ytterligare förstärkas genom att de mest effektiva nätföretagen premieras särskilt.

Metoden som den är formulerad idag riskerar att öka kostnaden för de elanvändare som idag är kunder till de mest effektiva företaget i en benchmarkinggrupp. Dessa företag har, enligt figur 1 i rapporten, rätt till en premie ovanpå intäktsramen vilket riskerar att kunderna för en högre avgift än innan metoden tillämpas. Metoden skapar incitament för resterande företag att bli mer effektiva men även att en del kunder får betala mer än de borde.

SKGS anser att metoden snarare borde säkerställa att de mest effektiva nätföretagen som levererar bäst kvalitet och leveranssäkerhet på mest kostnadseffektivaste sättet får hela tillgodoräkna sig hela sin intäktsram. De nätföretag som inte levererar enlighet med de krav som ellagen sätter upp, på ett kostnadseffektivt sätt får däremot ett avdrag på sin intäktsram.

Stockholm den 7 mars 2021

Johan Bruce

Energidirektör SKGS